

GUVERNUL ROMÂNIEI

Nr. 11544/25.08.2025

APROB.

PRIM-MINISTRU

Ilie-Gavril BOLOJAN

M E M O R A N D U M

	Alexandru NAZARE Ministrul Finanțelor
	Dragoș-Nicolae PÎSLARU Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene
	Oana-Silvia ȚOIU Ministrul Afacerilor Externe
De la:	Daniel-Ovidiu DAVID Ministrul Educației și Cercetării
Tema:	Aderarea României la Agenția europeană pentru cerințe educaționale speciale și educație incluzivă (EASNIE)

I. Rolul EASNIE în contextul cooperării europene în domeniul educației și formării

Agenția europeană pentru cerințe educaționale speciale și educație incluzivă (EASNIE) este o organizație independentă non-profit care acționează ca o platformă de colaborare pentru ministerele educației din statele membre ale Uniunii Europene (UE) pentru dezvoltarea sistemelor educaționale incluzive în vederea asigurării dreptului fiecărui elev de a beneficia de oportunități educaționale incluzive, echitabile și de înaltă calitate. Activitatea agenției se bazează pe analiza evoluțiilor politicilor și practicilor din țările membre, oferind pe baza cercetărilor în domeniu informații și orientări bazate pe dovezi și sprijinind diseminarea și schimburile de bune practici și experiență.

EASNIE are 31 de țări membre, inclusiv 26 de state membre ale Uniunii europene: Austria, Belgia (Comunitățile Flamandă, Franceză și Germană), Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Norvegia, Polonia, Portugalia, Serbia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Elveția și Marea Britanie (Anglia, Irlanda de Nord și Țara Galilor) din Marea Britanie (Anglia, Irlanda de Nord și Țara Galilor), precum și din Islanda, Norvegia, Serbia și Elveția).

Agenția este o inițiativă a Guvernului danez din 1996, care a funcționat pe o perioadă de probă de trei ani cu sprijinul autorităților daneze, iar în 1999 Agenția a fost înființată oficial ca organizație europeană pentru cerințe educaționale speciale și educație incluzivă.

EASNIE este singurul organism european susținut de statele membre cu misiunea specifică de a contribui la îmbunătățirea calității și eficacității serviciilor educaționale incluzive oferite tuturor elevilor. Agenția este cofinanțată de ministerele educației din țările membre prin contribuții anuale și de Comisia Europeană prin intermediul unei subvenții de funcționare în cadrul programului Erasmus+ al UE.

II. Necesitatea aderării la Agenția europeană pentru cerințe educaționale speciale și educație incluzivă

Promovarea și asigurarea unei educații incluzive este una din prioritățile sistemului de învățământ din România. În acest context, România acordă o atenție specială copiilor expuși riscului de marginalizare, excludere sau de a avea rezultate școlare scăzute. De asemenea, asigurarea unui mediu școlar sigur și incluziv este o obligație a unităților de învățământ pentru a proteja elevii de orice formă de stigmatizare sau discriminare.

Conform Legii Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023, statul garantează dreptul la o educație incluzivă de calitate tuturor beneficiarilor primari ai educației, respectând principiul incluziunii. Astfel, prin educație incluzivă, România pune accentul pe crearea cadrului și asigurarea condițiilor necesare în funcție de nevoile și pe particularitățile individuale ale fiecărui copil, astfel încât să poată fi atinse finalitățile educaționale, prin dezvoltarea comportamentelor adaptative și abilităților cognitive, construirea unor relații afective pozitive și asigurarea stării de bine (Art. 67, para 1).

În ceea ce privește participarea la educație a copiilor cu cerințe educaționale speciale determinate de dizabilități fizice, intelectuale și/sau senzoriale, tulburări emoționale sau de neurodezvoltare, inadaptare socială, etc., a fost creat cadrul pentru intervenție timpurie începând cu grupa mică din învățământul preșcolar. Mai mult, este în curs de elaborare cadrul legislativ pentru acordarea serviciilor educaționale și de asistență oferite beneficiarilor primari cu cerințe educaționale speciale, de stabilire a nivelului de sprijin necesar, precum și de implementare a planului individualizat de servicii care vor avea în vedere adaptări curriculare parțiale, asistență psihopedagogică și intervenții de specialitate din partea echipei multidisciplinare, flexibilizarea orarului școlar pentru a permite sprijin specializat, sau activități de suport educațional individualizat sau în grupe mici.

Întrucât prevenirea și combaterea fenomenului de segregare școlară constituie o condiție imperativă pentru implementarea principiilor școlii incluzive, în decembrie 2024 a fost aprobată noua metodologie pentru monitorizarea, identificarea, evaluarea, prevenirea și combaterea segregării

școlare în învățământul preuniversitar prin acțiuni de prevenire și monitorizare. În vederea asigurării unui mediu incluziv, cadrul de monitorizare urmărește fenomenul segregării școlare, pe baza a 5 criterii: criteriul etnic, criteriul dizabilității, criteriul statutului socio-economic al familiilor, criteriul performanțelor școlare ale elevilor, criteriul mediului de rezidență al elevilor.

Ministerul Educației și Cercetării, beneficiind de sprijinul UNICEF și DG REFORM a Comisiei Europene, a lansat în octombrie 2024 proiectul „Politici și resurse pentru școli sigure și suportive”. Proiectul se va derula în perioada iulie 2024 – iunie 2026 și are ca obiectiv promovarea unui mediu școlar sănătos și sigur în care învățarea socială și emoțională, sprijinul psihosocial și sănătatea mintală fac parte din cultura și practica curentă a fiecărei școli, ca abordare la nivelul școlii în ansamblu. Prin acest proiect se vor dezvolta instrumente personalizate de sprijin pentru personalul didactic și programe de formare dedicate pentru a facilita integrarea de activități pentru dezvoltarea competențelor sociale și emoționale în activitatea de predare și în managementul clasei.

În ceea ce privește demersurile în curs la nivel național, sunt avute în vedere aspecte cu privire la:

- dezvoltarea și promovarea de metodologii, instrumente și resurse educaționale care susțin educația incluzivă și facilitează adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare pentru diferite categorii de copii aflați în risc de excluziune școlară;
- organizarea cadrului de asistență psihopedagogică, integrare socială și culturală în mediul școlar, consiliere școlară și profesională, terapie logopedică, mediere școlară, prevenirea comportamentelor de risc, intervenție în situații de violență școlară și asistență medicală destinate copiilor/elevilor în risc de excluziune școlară;
- dezvoltarea strategiilor de inserție socioprofesională a elevilor cu CES, alături de alți factori interesați;
- dezvoltarea și implementarea unor programe naționale de formare continuă a personalului didactic de predare din sistemul național de învățământ, în domeniul educației incluzive.

În acest context, dobândirea calității de membru a României la Agenția europeană pentru cerințe educaționale speciale și educație incluzivă și participarea la activitățile acesteia reprezintă o oportunitate esențială de cooperare pentru atingerea obiectivelor inițiate la nivel național privind promovarea și asigurarea unei educații incluzive pentru toți elevii.

Mai mult, aderarea României la această structură europeană reprezintă o prioritate strategică în contextul angajamentelor asumate de țara noastră în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și al procesului de implementare a reformei privind echitatea și incluziunea în educație, în concordanță cu obiectivele europene stabilite prin Spațiul European al Educației și al Cadrului Strategic Național pentru Educație ”România Educată”.

III. Obligații ce revin din statutul de membru al EASNIE

Consiliul reprezentanților este organul de conducere al Agenției și este format dintr-un reprezentant al fiecărei țări membre, numit de ministerul educației din țara respectivă. Consiliul reprezentanților poate decide dacă o țară membră are dreptul la doi sau mai mulți reprezentanți, fără a afecta formula „o țară, un vot”. Consiliul reprezentanților este responsabil pentru luarea deciziilor strategice referitoare la activitatea Agenției: orientările generale de politică, misiunea,

obiectivele, valorile, componența și domeniile tematice de activitate și aprobă alocările bugetare și situațiile financiare.

Fiecare țară membră desemnează un *reprezentant național* în vederea participării la reuniunile și activitățile Consiliului reprezentanților și un *coordonator național* (reprezentant/expert desemnat sau departament/instituție responsabil/ă) care asistă reprezentantul național și sprijină coordonarea fluxului de informații din și către statul membru.

În acest cadru, rețeaua permanentă de reprezentanți naționali decide prioritățile specifice ale programelor de lucru anuale și multianuale, astfel activitatea Agenției este în concordanță cu prioritățile ministerelor educației din țările membre și cu inițiativele politice internaționale și ale Uniunii Europene în domeniul educației și le sprijină în mod direct.

Fiecare țară membră plătește o taxă anuală către EASNIE, conform tabelului de mai jos:

Grup	Cota anuală (2021 ¹)
Grup 1, până la 3 milioane de locuitori	18,865 euro
Grup 2, mai mult de 3 milioane dar până în 8 milioane de locuitori	37,730 euro
Grup 3, mai mult de 8 milioane dar până în 21 milioane de locuitori	56,595 euro
Grup 4, mai mult de 21 milioane dar până în 50 milioane de locuitori	75,460 euro
Grup 5, mai mult de 50 milioane de locuitori	94,336 euro

Precizăm că în prezent există o inițiativă de plată a acestei taxe / cote anuale pentru primii 3 ani (2026-2028) în cadrul propunerii de proiect „*Competențe pentru incluziune: profesionalizarea personalului din educație în sprijinul educației incluzive*” finanțat din fonduri europene alocate pentru Programul Educație și Ocupare, aflat în curs de negociere cu MIPE. După finalizarea perioadei de derulare a proiectului, cheltuiala cu taxa anuală se acoperă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Educației și Cercetări.

IV. Propuneri

Propunem aprobarea aderării României la *Agencia europeană pentru cerințe educaționale speciale și educație incluzivă începând cu anul 2026 și emiterea unei hotărâri pentru plata taxei anuale de participare.*

¹ La fiecare cinci ani, nivelul contribuțiilor țărilor se majorează cu 10 % pentru a compensa inflația.